

18. december 2020
J.nr. 2020 - 10658

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 153 af 2. december 2020 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Morten Bødskov

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Vil ministeren i forlængelse af svar på SAU alm. del – spørgsmål 83 redegøre for, om det er rimeligt at antage en timeeffekt på baggrund af, at man om 30-40 år, som pensionist, kan øge sit forbrug pga. øget opsparing? Der bedes henvist til økonomiske studier, der understøtter denne påstand.

Svar

Det økonomiske incitament til at arbejde afhænger grundlæggende af, hvor stort et reelt forbrug af varer og tjenester, der kan opnås ved en given arbejdsindsats. Dette gælder såvel forbrug her og nu som fremtidigt forbrug.

Den individuelle, disponible indkomst varierer typisk meget hen over livet. Som ung vil mange have en relativ lav indkomst, fx under uddannelse, mens indkomsten typisk stiger i takt med, at man efterfølgende får fodfæste på arbejdsmarkedet og løbende opnår nye kompetencer. Efter pensionsalderen vil den disponible indkomst typisk igen falde til et lavere niveau.

For over livet at udjævne de naturlige variationer i den disponible indkomst – og dermed i de løbende forbrugsmuligheder mv. – vil den enkelte typisk vælge at spare op med henblik på øget fremtidigt forbrug, herunder i pensionisttilværelsen, eller optage lån med henblik på øget nutidigt forbrug, fx til anskaffelse af bolig. I begge tilfælde vil den enkelte dansker forskyde indkomst fra én del af livscyklens til en anden del for at opnå en mere optimal profil for forbrugsmulighederne over livscyklens.

Den enkelte dansker kan således i perioder med relativ høj disponibel indkomst placere en del heraf i opsparing i fx aktier eller obligationer med henblik på øget fremtidigt forbrug. Størrelsen af det herved muliggjorte fremtidige forbrug vil afhænge af afkastet af opsparingen *efter skat* fra opsparingen. Dvs. at ændringer i beskatningen af aktieindkomst og personlig kapitalindkomst vil påvirke afkastet *efter skat* af både den løbende og den fremtidige opsparing og vil derigennem påvirke ikke blot opsparingstilbøjeligheden, men også tilskyndelsen til at arbejde.

Det bemærkes dog, at der ofte vil være tale om en væsentlig tidsforskydning mellem arbejdsudbudsbeslutningen og tidspunktet for beskatningen af afkastet af opsparingen. Opsparingen vil således ofte foretages i perioder af livscyklens, hvor den enkelte har en betydelig arbejdsindkomst, mens beskatningen af afkastet af opsparingen – afhængigt af opsparringshorisonten og opsparingstypen – kan have størst effekt på et væsentligt senere tidspunkt. Tidspunktet for arbejdsudbudsbeslutningen, og hvornår der spares op, kan således være væsentligt forskudt fra tidspunktet for beskatningen.

Denne livscyklusbetragtning udgør et væsentligt teoretisk grundlag for at forudsætte, at ændringer i beskatningen af aktieindkomst og personlig kapitalindkomst vil påvirke arbejdsudbudsbeslutningen. Som det fremgår af besvarelsen af SAU alm. del – spm. 83 indeholder beskatningen af aktieindkomst og positiv nettokapitalindkomst modsatrettede sub-

stitutions- og indkomsteffekter. På den ene side vil det forventede afkast efter skat mindskes, hvorved gevinsten ved at arbejde med henblik på fremtidigt forbrug mindskes, hvilket reducerer arbejdsudbuddet og den aktuelle indkomst her og nu. På den anden side skal aktuelt arbejdsomfang være større for at opretholde samme forventede forbrug i fremtiden.

Skatteministeriet har, jf. også besvarelsen af *SAU alm. del – spm. 151*, ikke kendskab til konkrete empiriske studier, der direkte belyser sammenhængen mellem beskatningen af aktie- og kapitalindkomst og arbejdsudbudsbeslutningen. Det er vurderingen, at en sådan sammenhæng i praksis vil være yderst vanskelig at identificere i et empirisk studie, idet der som nævnt ofte vil være tale om en væsentlig tidsforskydning mellem arbejdsudbudsbeslutningen og tidspunktet for beskatningen.

Det er imidlertid bredt anerkendt i den økonomiske litteratur, at individer her og nu planlægger under hensyntagen til forskellige faser i livet og dermed også må antages at anlægge et livscyklusperspektiv i beslutningen om at spare op. Som nævnt indebærer et sådant perspektiv, at der må forventes arbejdsudbudsvirkninger af skatter på ”fremtidigt forbrug” (dvs. skat på afkast af opsparing) på samme måde som den aktuelle beskatning påvirker arbejdsudbuddet.